

Bärare av beta-thalassemi

Beta-thalassaemia minor

Ett speciellt blodprov har visat att du är bärare av beta-thalassemi

- Bärare av beta-thalassemi är friska
- Att vara bärare av beta-thalassemi är inget fysiskt eller psykiskt handikapp
- Bärare av beta-thalassemi behöver inte ha någon medicinsk behandling

Vad innebär det att vara bärare av beta-thalassemi?

Beta-thalassemi är en av många kända variationer inom den medicinska gruppen hemoglobinsjukdomar. Hemoglobin (Hb) är det syrebindande protein som gör den röda blodkroppen röd. Den vanligaste vuxna formen av hemoglobin kallas hemoglobin A och består av två typer av proteinkedjor: beta (β) och alfa (α). Mängden producerat hemoglobinprotein beror på uttrycket av nedärvda gener från föräldrarna. Hemoglobin A bildas av två beta-gener ($\beta\beta$), en från vardera föräldern, och två par av alfa-gener, ett par från vardera föräldern ($\alpha\alpha/\alpha\alpha$). Vid bärarskap av beta-thalassemi är den ena genen modifierad, och produktionen av beta-kedjan nedsatt. Beta-thalassemi är vanligt förekommande bland människor som härstammar från Sydeuropa, Medelhavsområdet, Mellanöstern, Indien, Västafrika och Sydostasien. Sporadiskt kan det förekomma bland nordeuropéer.

Kan bärarskap av beta-thalassemi orsaka några hälsoproblem?

Vissa bärare kan vara lätt anemiska (blodbrist = ha ett lägre Hb än normalt). Vissa kvinnliga bärare blir i samband med graviditet lätt anemiska. Den lätta blodbristen påverkar inte livslängden eller hälsan. Bärarskapet går inte att påverka eller medicinera bort. Bärare bör äta en allsidig kost rik på järn och vitaminer, för att undvika att få anemi av annan orsak.

Varför är det viktigt att veta att man är bärare av beta-thalassemi?

Det kan vara betydelsefullt för dina barn. Alla thalassemier kan ärvas av dina barn och är du bärare av beta-thalassemi och har en partner med en hemoglobinsjukdom kan dina barn drabbas. Det är ovanligt men går att förebygga.

Vad ska en bärare av thalassemi som planerar barn tänka på?

Berätta för din partner att du är bärare av thalassemi och be partnern ta ett blodprov för att utesluta hemoglobinsjukdomar. Provet kan med fördel tas innan graviditet, men också under graviditet. Provet för hemoglobinsjukdomar kan tas på vårdcentralen. Om din partner inte har någon hemoglobinsjukdom finns det inget att oroa sig för.

Vad gör man om partnern också är bärare av hemoglobinsjukdom?

Paret bör få träffa specialutbildad sjukvårdspersonal för rådgivning. Om graviditet påbörjats bör detta ske omedelbart.

Är det något mer bärare ska göra?

Om bäraren har syskon eller barn bör dessa testas, då även dessa kan vara friska bärare av beta-thalassemi. De bör uppsöka sin vårdcentral för provtagning avseende hemoglobinsjukdomar.